

„Csak a törvény a tiszta beszéd”

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

10. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Földes Petra

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	15-16 éves
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Ismerkedés a jogrend működésével konkrét jogesetek elemzésén keresztül.
A modul témái, tartalma	<p>Témák: Identitás – párkapcsolat, család; kapcsolatok – felelősség; társadalom – állam, iskola, intézmények; demokrácia – érdekérvényesítés, konfliktus – érdekellentét; életmód – életminőség, szabadság, egészség; erkölcs és jog – szabályok, törvények, döntés</p> <p>Tartalom: Együttélési szabályaink fajtái (szokás, illem, erkölcs, jog). A szokás és a jog közötti különbség. A jog fogalma. Három konkrét jogi vonatkozású eset elemzése. Mire jók, és mire nem jók a jogszabályok?</p>
Megelőző tapasztalat	A jogrend kialakulása, a jog szerepe a társadalomban
Ajánlott továbbhaladási irány	A jogalkotás és jogérvényesítés intézményrendszere
A kompetenciafejlesztés fókuszai	<p>Önismerettel összefüggő kompetenciák: önállóság, autonómia, hitelesség Önszabályozás: felelősségvállalás, törődés, tekintet másokra, véleményelfogadás A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információk rendszerezése, problémakezelés, kritikai gondolkodás, szabálykövetés</p>
Kapcsolódási pontok	<p>A NAT-hoz: Ember és társadalom</p> <p>Tantárgyakhoz: társadalomismeret; etika</p> <p>Modulokhoz: Szabályaink (szka209_31); A gyermekek jogai és az UNICEF (szka209_37); Toleranciával és törvénnyel – az egyenlő bánásmódot (szka210_52)</p>
Támogató rendszer	<p>Falus Katalin–Dr. Halász Irén: <i>Jogi esettanulmányok</i>. OKI, Dinasztia Tankönyvkiadó. Budapest, 2006</p> <p>Falus Katalin–Jakab György: <i>Erkölcs és jog</i>. AKG Kiadó. Budapest, 2000</p>

Módszertani ajánlás

A modul a közoktatásban szinte érintetlen területtel foglalkozik, és mondhatni: a lehetetlent kísérel meg. Igyekszik egy 90 perces modulban elméleti keretet és gyakorlatias, tapasztalati tudást is adni. Ha valakinek módja van több időt szentelni a jog kérdésének, bőven találhat még mondanivalót ebben a témakörben.

A feldolgozáshoz elég nagy térre, mozgatható asztalokra és egybefüggő 90 percre van szükség. Fontos, hogy legyen egy nagy tábla,

illetve ennél sokkal jobb megoldás 10-12 csomagolópapír, legalább 4 színes filctoll, és ragasztógyurma a papírok felragasztásához.

Ebben a modulban az ismeretsajátításra vonatkozó értékelés nincs, de a csoportos feladatok és viták közben, valamint utánuk bőven nyílik lehetőség a visszajelzésre. Mivel a feldolgozásnak dramatikus (személyes) elemei is vannak, ne minősítsünk; pozitív, megerősítő visszajelzést alkalmazzunk az erre méltó megnyilvánulások kapcsán. A feladatok felépítése olyan, hogy számos lehetőséget kínálnak a differenciálásra.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Háttérinformációk (jogi norma, jogszabály, jogrend, jogrendszer)

P2 – Megoldókulcs a „Szokás vagy jog?” című gyakorlathoz

P3 – Megoldókulcs az esetelemzésekhez kapcsolódó válaszok helyességének megítéléséhez

Tanulói segédletek

D1 – „Szokás vagy jog?” (kártyák)

Mindegyikből egy példányra van szükség.

D2 – A jog fogalmáról (szöveg és kérdések)

A lapot annyi példányban kell fénymásolni, ahány tanuló van az osztályban.

D3 – Három eseteírás (Apaság, Igazoktatás, Ki fizeti a továbbtanulást?)

Mindhárom leírásból annyi példányra van szükség, ahány tanulóból áll az azt feldolgozó csoport.

D4 – Csoportos feladatlapok az eseteírásokkal végzendő munka irányításához

Mindhárom laptípusból egy-egy példányra van szükség.

D5 – Feladatlap a mentálhigiénés szakértői csoportok munkájához

A lapot három példányban kell sokszorosítani.

D6 – A vizsgált esetek jogi hátterét felvázoló szövegek – Mindhárom fajta szövegből egy-egy példányra van szükség.